

1. Mõisa nimi: K a v a s t u m õ i s
2. Mõisa liik: peamõis
3. Asukoht: Rakvere raj. Haljala k/n.
4. Valdaja, kasutaja: Viru kolhoos

5. Kaitse alla võetavad objektid:

a) ettepanekud:

tuvitorn

b) põhjendused:

Kavastu mõisapargi kirdenurgal paiknev ümartorn on omalaadsemaid ehitisi rajooni mõisates. Sarnaseid torne teame näiteks Harkus, kus nad piirasid kasvuhoonemüüri, Uue-Antslas pargipaviljonina, Rakvere rajoonis leiame ligilähedase kellatorni Muuga mõisas. Kõik nad on iseloomulikeks tunnusmärkideks 18.-19.sajandil levinud romantilisest rüütliaja idealiseerimisest ning varemetekultusest.

Mõnedel andmetel kasutati Kavastu torni tuvilana, kuid ilmne on, et lisaks sellele utilitaarsele funktsioonile pidi ta pakkuma ka esteetilist naudingut. Ta on sale kolmekordne detailpeen paekiviehitis. Ülaosa on laiem ja toetatud mašikuliid meenutavale friisile, sellest madalamal on raidkivist ümara lõikega vahevöö. Torn omab väikesi piluaknakesi, ainuke suurem on kaarja sillusega.

Ehitis on praegu halvas seisundis, murenemas; rumalalt on talle külge ehitatud mingi puukuur. Kõrge katusekoornuse pealeehitamise ja mõningate korrastustöödega oleks võimalik üsna vähese vaevaga tornist kujundada kena objekt maantee ääres.

c) fotod:

1. Tuvitorn.

Koostajad: KRPI grupijuht, ajaloolane

A.Hein

VAMKI juhtiv inspektor

K.Tilk 41

1